

P

Papers
de
treball

Sèrie: sector exterior

La inversió exterior catalana l'any 2004

Valèria Molina

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Finances
Direcció General de Programació Econòmica

El Departament d'Economia i Finances no comparteix necessàriament les opinions expressades pels autors en aquests treballs.

La inversió exterior¹ catalana l'any 2004

Valèria Molina i Pacheco²

Introducció

La inversió exterior catalana al llarg de l'any 2004 ha estat significativament positiva pel que fa a les sortides, mentre que les entrades s'han mantingut al mateix nivell de l'any 2003, amb taxes de creixement d'un 29,67% en el primer cas i d'un -1,27% en el segon. En termes monetaris la inversió a l'estranger ha estat de 5.611,12 milions d'euros –un 15,85% del conjunt de l'Estat– i la inversió estrangera rebuda s'ha situat en 1.554,02 milions d'euros –un 13,96% de tot l'Estat. L'evolució de la inversió exterior és especialment positiva si es té en compte que en els països de la zona euro la inversió exterior rebuda i realitzada ha caigut entorn a un 50% i un 20%, respectivament. Al conjunt de l'Estat les dades mostren un destacable creixement de la inversió estrangera (12,24%) i, especialment, de la inversió a l'estranger (93,01%), que l'any 2003 va experimentar un decrement important (contràriament al que va succeir en el cas de Catalunya, on la inversió a l'exterior va assolir un increment d'un 72,46%).

La distribució per comunitats autònomes mostra com el País Valencià, que l'any 2003 va rebre un 2,62% de la inversió total a Espanya, l'any 2004 ha representat el 20,48%. En aquest sentit, cal fer notar l'elevada concentració tant pel que fa al destí de la inversió com al país d'origen. Així, un 78% de la inversió estrangera es va adreçar al sector d'altres productes minerals no metàl·lics –el 80% de la inversió en aquest sector a tot l'Estat– i un 95% del total de la inversió al País Valencià té com a origen immediat els Països Baixos. Aquest fet ha suposat que Catalunya hagi passat a ocupar la tercera posició en el rànquing i que Madrid concentri el 40,21% de la inversió estrangera, enfront al 62,41% de l'any 2003. En el cas de la inversió a l'estranger, Madrid continua essent la comunitat amb més participació (66,96%), seguida de Catalunya (15,85%) i el País Basc (10,39%). En el cas de la Comunitat de Madrid, cal destacar que el 63% de la inversió té com a destí el sector de banca i altres intermediaris financers, alhora que un 62% de la inversió total es realitza al Regne Unit.

1. Les estadístiques publicades pel Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç es presenten tant incloent les entitats de tinença de valors estrangers (ETVE) com sense incloure-les. Les dades d'inversió exterior que s'analitzen en aquest document no tenen en compte les ETVE perquè l'objecte d'aquestes societats és la tinença d'accions de empreses estrangeres i, per tant, la seva incidència sobre l'economia és mínima.

2. Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Finances, DG de Programació Econòmica.

Inversió exterior bruta efectiva sense ETVE per comunitats autònomes¹

	2002		2003		2004	
	M €	% s/total	M €	% s/total	M €	% s/total
Entrades						
Andalusia	314	2,75	251	2,53	296	2,66
Astúries	1.493	13,06	50	0,50	700	6,29
Canàries	86	0,75	44	0,44	337	3,03
Catalunya	2.067	18,09	1.574	15,87	1.554	13,96
País Valencià	281	2,46	260	2,62	2.279	20,48
Galícia	485	4,24	34	0,34	391	3,51
Madrid	5.750	50,32	6.188	62,41	4.475	40,21
Múrcia	3	0,03	869	8,76	323	2,90
País Basc	299	2,62	134	1,35	335	3,01
Resta	650	5,69	511	5,15	439	3,94
Total	11.428	100,00	9.915	100,00	11.129	100,00
Sortides						
Cantàbria	18	0,07	10	0,05	125	0,35
Catalunya	2.509	9,96	4.327	23,59	5.611	15,85
País Valencià	872	3,46	825	4,50	1.696	4,79
Galícia	1.333	5,29	211	1,15	458	1,29
Madrid	15.586	61,84	10.795	58,85	23.708	66,96
País Basc	1.962	7,79	684	3,73	3.679	10,39
Resta	2.922	11,59	1.492	8,13	129	0,36
Total	25.202	100,00	18.344	100,00	35.406	100,00

(1) Inversió registrada, descomptades les adquisicions a altres no residents i les reestructuracions de grups estrangers sense incloure les realitzades en entitats de tinença de valors estrangers.

Font: Registre d'Inversions Exteriors. Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç (abril 2005).

La inversió estrangera a Catalunya

L'any 2004 la inversió estrangera va tenir com a destinació principal (49,79%) les activitats industrials amb un fort pes del sector d'alimentació, begudes i tabac i de la indústria tèxtil i de la confecció, amb una participació sobre el total d'un 14,94% i un 13,41%, respectivament. En conjunt, els serveis concentren un 48,85% dels recursos, amb una elevada concentració en les activitats de comerç (16,65% de la inversió estrangera total) i les immobiliàries i serveis (16,21%).

Per països, es constata el tradicional pes dels que componen la UE-15, que han estat l'origen d'un 66,28% de les inversions, amb una participació notable dels Països Baixos (23,61% del total), França (10,39%), Luxemburg (9,69%) i Alemanya (9,64%). Fora de la UE-15, els Estats Units és el país d'on prové el volum de recursos més important (un 13,91% del total), tot i que el tret que més destaca és la presència de l'Uruguai, Costa Rica i Andorra entre els deu primers països d'origen, amb un

Inversió estrangera bruta efectiva sense ETVE per sector d'activitat¹

	2002	2003	2004	% s Espanya	% total
	milers €	milers €	milers €		
Agric., ramad., caça, silvicultura i pesca	4.164	4.162	8.504	16,3	0,5
Prod. i distr. d'energia elèctrica, gas i aigua	106.958	15.094	1.689	0,2	0,1
Indústries extractives i refinament de petroli	94	44.000	22.579	30,9	1,5
Alimentació/begudes i tabac	68.124	45.028	232.204	53,8	14,9
Indústria de productes alimentaris i begudes	68.124	45.028	232.204	53,8	14,9
Indústria tèxtil i de la confecció	30.261	12.553	208.335	97,8	13,4
Indústria tèxtil	21.746	11.885	208.157	97,9	13,4
Indústria del paper, edició i arts gràfiques	66.018	146.437	92.390	66,2	5,9
Edició, arts gràfiques i reproducció suports	46.133	4.821	91.895	78,2	5,9
Ind. química i transformació de cautxú i plàstics	148.157	409.520	115.627	15,9	7,4
Indústria química	79.733	161.374	109.954	16,3	7,1
Fabricació de productes de cautxú i plàstic	68.425	248.146	5.673	10,6	0,4
Altres manufactures	140.736	203.501	100.850	3,7	6,5
Fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics	9.102	7.759	36.000	1,6	2,3
Fabricació de productes metàl·lics excepte maquinària	4.638	3.059	2.034	13,1	0,1
Indústria de construcció de maquinària i equipament mecànic	13.336	12.411	30.118	84,4	1,9
Fabricació de maquinària i material elèctric	7.204	38.148	7.962	38,9	0,5
Fabricació de material electrònic	2.920	344	3.783	55,7	0,2
Fabricació de vehicles de motor i components	41.712	131.456	15.338	18,9	1,0
Fabricació d'altre material de transport	111	154	2.499	11,3	0,2
Indústria	560.348	876.134	773.674	15,6	49,8
Construcció	7.838	11.831	10.586	7,6	0,7
Comerç	228.361	313.814	258.819	11,7	16,7
Comerç al major i intermedi	126.292	206.149	197.760	29,4	12,7
Comerç al detall, excepte vehicles de motor	97.782	92.999	60.322	4,3	3,9
Hoteleria	73.456	18.113	63.378	48,5	4,1
Transports i comunicacions	233.812	44.390	53.798	11,8	3,5
Transport aeri i espacial	90	0	17.782	27,3	1,1
Activitats annexes als transports	12.562	38.811	27.765	33,3	1,8
Telecomunicacions	219.535	2.552	6.749	3,4	0,4
Intermediació financera, banca i assegurances	280.399	35.589	73.750	4,6	4,7
Banca i altres intermediaris financers	37.022	310	70.084	29,8	4,5
Activitats auxiliars a la intermediació financera	9.005	5.220	3.661	4,0	0,2
Activitats immobiliàries i serveis	641.867	198.582	251.888	19,5	16,2
Activitats immobiliàries	583.719	130.761	155.171	18,2	10,0
Lloguer de maquinària i equipament sense operari	773	8.356	2.385	6,8	0,2
Activitats informàtiques	23.645	19.784	31.720	27,0	2,0
Altres activitats empresarials	25.578	38.015	62.372	24,0	4,0
Gestió de societats i tinença de valors	1.345	2.044	2.178	98,0	0,1
Holdings de societats espanyoles	1.345	2.044	2.178	98,0	0,1
Altres	35.334	69.134	57.444	21,3	3,7
Activitats sanitàries i veterinàries	1.809	2.054	8.082	6,4	0,5
Activitats recreatives, culturals i esportives	14.202	65.429	41.224	44,1	2,7
Activitats diverses de serveis personals	10.832	1.507	7.344	87,9	0,5
Serv.sense gestió stats. i tinença valors	1.493.229	679.622	759.077	12,7	48,8
Total	2.066.924	1.573.793	1.554.019	14,0	100,0

(1) Inversió registrada descomptades les adquisicions a altres no residents i les reestructuracions de grups estrangers sense incloure les inversions realitzades en entitats de tinença de valors estrangers.

Font: Registre d'Inversions Exteriors. Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç (juny 2005)

Inversió estrangera bruta efectiva sense ETVE per país d'origen ¹					
	2002	2003	2004		
	milers €	milers €	milers €	% s/Espanya	% s/total
Àustria	6.203	2.725	1.098	3,2	0,1
Bèlgica	133.474	21.620	12.951	35,8	0,8
Alemanya	574.582	290.591	149.726	41,6	9,6
Dinamarca	5.913	2.454	4.280	24,1	0,3
Finlàndia	9.580	374	56	0,7	0,0
França	176.828	149.087	161.446	12,5	10,4
Regne Unit	38.492	52.417	50.785	3,8	3,3
Grècia	345	38	911	35,2	0,1
Irlanda	1.001	1.181	605	3,6	0,0
Itàlia	157.399	206.697	109.816	44,9	7,1
Luxemburg	95.376	144.534	150.575	9,7	9,7
Països Baixos	474.457	207.671	366.877	10,6	23,6
Portugal	46.435	15.717	14.463	1,3	0,9
Suècia	1.549	5.280	6.463	9,9	0,4
Unió Europea-15	1.721.634	1.100.385	1.030.053	10,8	66,3
República Txeca	1	0	0	0,0	0,0
Estònia	2	1	1	11,0	0,0
Xipre	456	1.421	150	11,6	0,0
Letònia	0	0	0	--	0,0
Lituània	2	3	0	0,0	0,0
Hongria	8	3	100	15,7	0,0
Malta	14	754	0	0,0	0,0
Polònia	49	106	84	1,0	0,0
Eslovènia	0	0	0	0,0	0,0
Eslovàquia	30	0	0	--	0,0
Unió Europea ampliació	560	2.286	335	3,1	0,0
Unió Europea-25	1.722.194	1.102.671	1.030.388	10,8	66,3
Suïssa	181.150	54.294	19.826	16,5	1,3
Noruega	40	1.946	4.073	45,5	0,3
Altres països europeus no comunitaris	5.833	3.197	2.973	31,2	0,2
<i>Països europeus no comunitaris</i>	<i>187.023</i>	<i>59.437</i>	<i>26.872</i>	<i>19,4</i>	<i>1,7</i>
Total països europeus	1.909.217	1.162.109	1.057.261	10,9	68,0
Japó	21.182	340	7.097	29,0	0,5
Estats Units d'Amèrica	42.117	305.512	216.169	34,0	13,9
Austràlia	2	17	8	0,0	0,0
Canadà	949	382	290	0,5	0,0
Corea (República)	4	0	0	0,0	0,0
Mèxic	968	856	2.361	17,2	0,2
Nova Zelanda	0	5	0	0,0	0,0
<i>Països OCDE no europeus</i>	<i>65.223</i>	<i>307.112</i>	<i>225.925</i>	<i>29,6</i>	<i>14,5</i>
Països OCDE²	1.968.134	1.463.846	1.280.062	12,2	82,4
Països europeus i/o de l'OCDE	1.974.439	1.469.221	1.283.186	12,3	82,6
Paradisos fiscals³	56.669	23.411	36.012	19,8	2,3
Països africans	597	86	1.638	21,3	0,1
Llatinoamèrica (excepte OCDE)	28.896	35.001	192.500	45,0	12,4
Països asiàtics (excepte OCDE)	1.387	46.075	40.683	90,1	2,6
Resta de països	4.937	0	0	0,0	0,0
Total	2.066.926	1.573.793	1.554.019	14,0	100,0

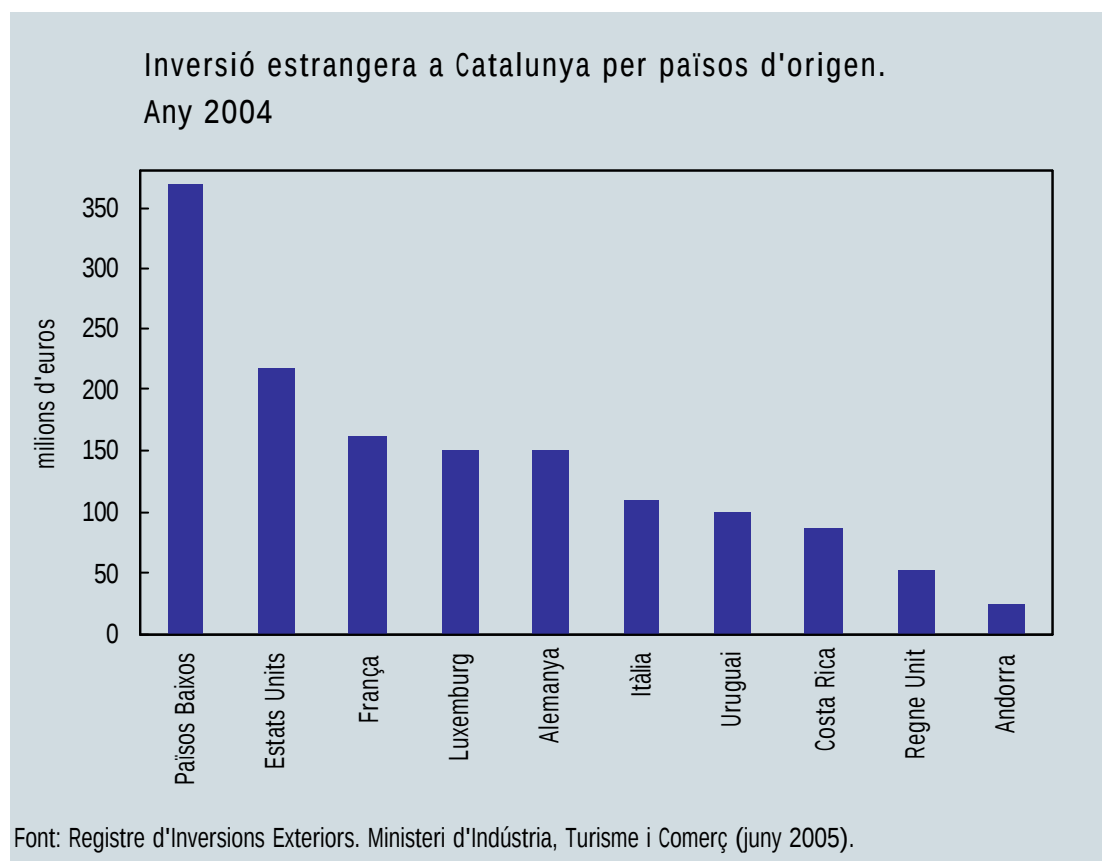
(1) Inversió registrada descomptades les adquisicions a altres no residents i les reestructuracions de grups estrangers i sense incloure les realitzades en entitats de tinença de valors estrangers (ETVE).

(2) Els països membres de l'OCDE són 30: Austràlia, Àustria, Bèlgica, el Canadà, la República Txeca, Dinamarca, Finlàndia, França, Alemanya, Grècia, Hongria, Islàndia, Irlanda, Itàlia, Japó, Corea (República), Luxemburg, Mèxic, Holanda, Nova Zelanda, Noruega, Polònia, Portugal, Eslovàquia, Espanya, Suïssa, Suècia, Turquia, el Regne Unit i els Estats Units.

(3) No inclou ni Xipre ni Malta, que s'inclouen a l'epígraf Unió Europea ampliació.

Font: Registre d'Inversions Exteriors. Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç (juny 2005)

6,4%, 5,6% i 1,57%, respectivament, de la inversió estrangera total. Com resulta habitual, les dades mostren una elevada concentració i tan sols tres països representen gairebé el 50% de l'import total rebut.

La inversió catalana a l'estranger

L'any 2004 els serveis van concentrar un 66,42% del volum de la inversió catalana a l'estranger; més concretament, el sector d'activitats immobiliàries i serveis va ser el destí d'un 49,68% del total. Aquest panorama divergeix significativament de la situació de l'any 2003, en què la indústria va representar un 87,66% de la inversió total a l'estranger, enfront del 32,99% de l'any 2004. Dins del sector secundari destaca l'activitat d'altres manufactures, amb un 17,73% de la inversió total a l'exterior.

Per països de destí s'observa com França lidera el rànquing amb un 50,68% del total. De fet, tres països (França, els Països Baixos i Itàlia) concentren gairebé tres quarts parts de la inversió catalana a l'estranger. En conjunt, els països de la UE-15 van ser el destí d'un 86,04%. Quant als països no europeus, cal esmentar la presència del Brasil i la Xina entre els deu primers, tot i que el seu pes és tan sols d'un 3,6% i d'un 0,6%, respectivament.

Inversió bruta efectiva a l'estranger sense ETVE per sectors (1)

	2002	2003	2004	% s/ Espanya	% total
	milers €	milers €	milers €		
Agric., ramad., caça, silvicultura i pesca	42.272	176	0	0,0	0,0
Prod. i distr. d'energia elèctrica, gas i aigua	11.637	41.934	403.246	53,8	7,2
Indústries extractives i refinament de petroli	0	0	0	0,0	0,0
Alimentació/begudes i tabac	117.435	688.918	417.838	53,5	7,4
Indústria de productes alimentaris i begudes	117.435	688.918	417.838	79,6	7,4
Indústria tèxtil i de la confecció	43.114	689.178	8.155	91,7	0,1
Indústria tèxtil	37.689	17.634	8.155	93,2	0,1
Indústria del paper, edició i arts gràfiques	170.450	19.182	1.092	1,5	0,0
Ind. química i transform. de cautxú i plàstics	196.613	2.043.903	25.695	16,4	0,5
Indústria química	124.532	2.010.576	23.491	44,9	0,4
Fabricació de productes de cautxú i plàstic	72.081	33.327	2.204	2,1	0,0
Altres manufactures	455.638	309.526	995.050	27,9	17,7
Fabricació d'altres productes min. no metàl·lics	413.852	208.386	775.579	29,7	13,8
Fabricació de produc. metàl·lics excepte maquinària	10.534	23.746	22.264	81,3	0,4
Fabricació de maquinària i material elèctric	4.403	4.112	93.951	85,8	1,7
Fabricació d'equip. i instrumental mèdicoquirúrgic	3.728	1.201	18.142	13,4	0,3
Fabricació de vehicles de motor i components	20.344	9.532	73.656	26,3	1,3
Fabricació d'altre material de transport	0	0	10.000	54,3	0,2
Indústria	994.887	3.792.641	1.851.076	34,7	33,0
Construcció	31.687	3.744	33.222	41,8	0,6
Comerç	449.126	174.208	679.669	25,6	12,1
Comerç al major i intermedi	430.152	132.286	665.297	45,7	11,9
Comerç al detall, excepte vehicles de motor	18.914	34.922	12.783	1,1	0,2
Hoteleria	19.977	96.975	32.759	84,3	0,6
Transports i comunicacions	161.378	22.039	36.188	0,9	0,6
Activitats annexes als transports	157.566	10.485	34.628	5,9	0,6
Intermediació financera, banca i asseg.	413.746	152.021	7.042	0,0	0,1
Banca i altres intermediaris financers	410.417	149.959	3.482	0,0	0,1
Asseg.i plans de pensions, excepte seguretat socia	3.329	2.060	3.500	2,2	0,1
Activitats immobiliàries i serveis	226.470	47.693	2.787.408	82,4	49,7
Activitats immobiliàries	3.845	23.582	2.775.687	91,3	49,5
Activitats informàtiques	1.007	4.578	3.042	1,1	0,1
Altres activitats empresarials	218.496	18.920	7.155	13,0	0,1
Gestió de societats i tinença de valors	0	0	0	--	0,0
Altres	169.516	37.092	183.759	15,9	3,3
Activitats de sanejament públic	1.202	15.841	112.594	99,8	2,0
Activitats recreatives, culturals i esportives	2.234	15.428	71.160	56,0	1,3
Serv.sense gestió stats. i tinença valors	1.440.213	530.029	3.726.823	12,4	66,4
Total	2.509.059	4.326.590	5.611.122	15,8	100,0

(1) Inversió registrada descomptades les adquisicions a altres no residents i les reestructuracions de grups estrangers sense incloure les inversions realitzades en entitats de tinença de valors estrangers.

Font: Registre d'Inversions Exteriors. Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç (juny 2005)

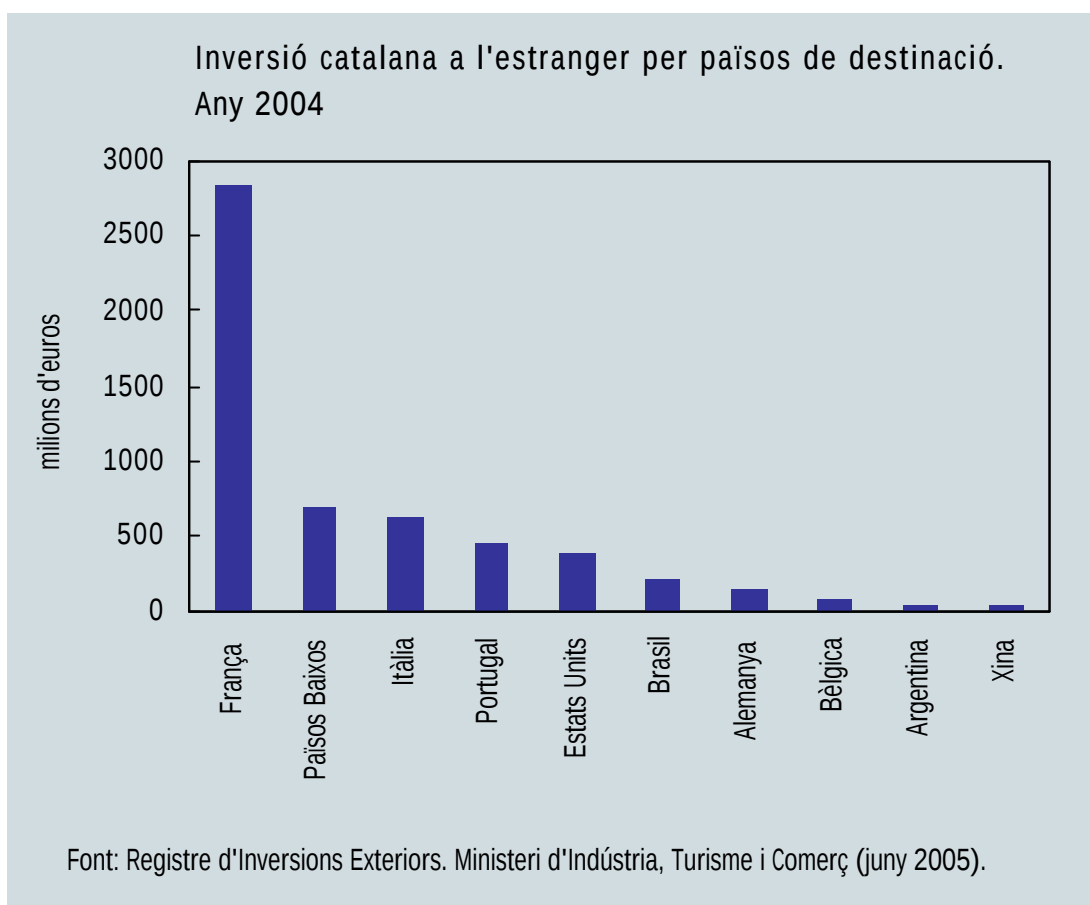
Inversió bruta efectiva a l'estranger sense ETVE per sectors (1)					
	2002	2003	2004		
	milers €	milers €	milers €	% s/ Espanya	% total
Àustria	3.524	4.000	1.500	39,9	0,0
Bèlgica	32.519	150.379	60.698	63,9	1,1
Alemanya	30.006	28.145	132.641	39,2	2,4
Dinamarca	1.093	23.056	942	15,7	0,0
Finlàndia	0	0	72	0,2	0,0
França	146.674	162.487	2.843.523	66,2	50,7
Regne Unit	9.732	2.206.072	28.319	0,2	0,5
Grècia	4.608	25	0	0,0	0,0
Irlanda	65.800	6.520	3.500	4,7	0,1
Itàlia	26.348	48.135	614.242	41,9	10,9
Luxemburg	159.163	8.759	8.166	10,5	0,1
Països Baixos	30.117	290.500	684.525	18,2	12,2
Portugal	610.258	614.004	448.249	39,3	8,0
Suècia	0	236	1.314	3,5	0,0
Unió Europea-15	1.119.842	3.542.318	4.827.692	17,5	86,0
República Txeca	602	3.605	2.404	9,0	0,0
Estònia	0	0	0	--	0,0
Xipre	0	0	0	0,0	0,0
Letònia	0	475	0	--	0,0
Lituània	0	0	0	--	0,0
Hongria	66	2.937	7.681	13,5	0,1
Malta	0	0	600	41,7	0,0
Polònia	915	8.231	129	0,1	0,0
Eslovènia	9	991	0	0,0	0,0
Eslovàquia	0	1.401	0	--	0,0
Unió Europea ampliació	1.592	17.640	10.815	5,7	0,2
Unió Europea-25	1.121.434	3.559.957	4.838.507	17,4	86,2
Suïssa	376.083	8.248	3.004	21,5	0,1
Noruega	0	0	183	0,0	0,0
Altres països europeus no comunitaris	13.179	2.615	11.225	5,1	0,2
Països europeus no comunitaris	389.263	10.864	14.412	2,0	0,3
Total països europeus	1.510.697	3.570.821	4.852.919	17,0	86,5
Japó	22	668	706	0,9	0,0
Estats Units d'Amèrica	509.947	69.433	380.991	63,8	6,8
Austràlia	0	4.354	1.651	29,8	0,0
Canadà	0	40	0	0,0	0,0
Corea (República)	0	2.037	2.065	100,0	0,0
Mèxic	59.784	17.335	21.807	0,6	0,4
Nova Zelanda	0	0	0	--	0,0
Països OCDE no europeus	569.752	93.867	407.219	8,3	7,3
Països OCDE ²	2.067.260	3.660.607	5.248.313	15,8	93,5
Països europeus i/o de l'OCDE	2.080.449	3.664.688	5.260.138	15,7	93,7
Paradisos fiscals ³	182.836	12.087	18.869	5,2	0,3
Països africans	48.173	78.751	13.145	15,1	0,2
Llatinoamèrica (excepte OCDE)	110.220	554.723	282.819	20,1	5,0
Països asiàtics (excepte OCDE)	87.379	16.342	36.151	48,6	0,6
Resta de països	0	0	0	0,0	0,0
Total	2.509.058	4.326.590	5.611.122	15,8	100,0

(1) Inversió registrada descomptades les adquisicions a altres no residents i les reestructuracions de grups estrangers i sense incloure les realitzades en entitats de tinença de valors estrangers (ETVE).

(2) Els països membres de l'OCDE són 30: Austràlia, Àustria, Bèlgica, el Canadà, la República Txeca, Dinamarca, Finlàndia, França, Alemanya, Grècia, Hongria, Islàndia, Irlanda, Itàlia, Japó, Corea (República), Luxemburg, Mèxic, Holanda, Nova Zelanda, Noruega, Polònia, Portugal, Eslovàquia, Espanya, Suïssa, Suècia, Turquia, el Regne Unit i els Estats Units.

(3) No inclou ni Xipre ni Malta, que s'inclouen a l'epígraf Unió Europea ampliació.

Font: Registre d'Inversions Exteriors. Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç (juny 2005).

P